

Sygn. akt: I C 176/23 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2023 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Anna Wołujewicz
Protokolant:	p.o. protokolanta sądowego Daria Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2023 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny

przeciwko W. M.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powoda (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny na rzecz pozwanego W. M. kwotę 1.817 (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 176/23

UZASADNIENIE

Powód – (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł przeciwko W. M. pozew o zapłatę kwoty 7.520,80 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez stronę pozwaną z (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. (wierzyciel pierwotny) w dniu 24 września 2018 roku umowy pożyczki o numerze (...). Podkreślił, że zawarta pożyczka spełniała wymogi ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Powód zaznaczył, że pomimo precyzyjnie ustalonych w umowie zasad zwrotu pożyczonej kwoty, strona pozwana nie wywiązała się z warunków umowy i nie dokonała spłaty zgodnie z ustaleniami umownymi, a umowa została wypowiedziana z dniem 23 sierpnia 2020r.

Powód wskazał, że w dniu 11 września 2015 roku wierzyciel pierwotny dokonał przelewu przysługującej mu od strony pozwanej wierzytelności na rzecz (...) Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W.. Następnie w dniu 22 grudnia 2020 r. została zawarta pomiędzy (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., a E. D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. umowa cesji wierzytelności.

Powód podkreślił, że łączna wartość przedmiotowej wierzytelności, na dzień przygotowania pozwu wynosi 7520,80 złotych, na którą składa się kwota 3.131,72 złotych – suma kapitału udzielonej pożyczki, 2.353,30 złotych – suma odsetek umownych za opóźnienie oraz kwota 2.035,78 złotych suma opłaty przygotowawczej oraz opłaty administracyjnej, naliczone zgodnie z warunkami umowy.

Pozwany W. M. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Ponadto podniósł zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda, nieudowodnienia i nieistnienia dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia, bezpodstawności dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia, zarzut istnienia abuzywnych postanowień w przedmiotowej umowie, zarzut nieważności niektórych postanowień umowy pożyczki oraz zarzut nieważności umowy.

Pozwany powołał się na przepis art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. i wynikające z nich obowiązki. Podkreślił, że z przedłożonego przez powoda materiału dowodowego nie można jednoznacznie stwierdzić aby dochodzona przez powoda wierzytelność istniała oraz aby była wymagalna, aby w całości została ważnie i skutecznie zawarta oraz, że posiada on legitymację czynną. Pozwany podkreślał, że z charakteru zawartej umowy przelewu wierzytelności na którą powołał się powód wynika, że jej przedmiotem był przelew wierzytelności przyszłej, a w związku z tym wierzytelność wskazana w umowie przyszłej, zostaje przeniesiona na cesjonariusza dopiero z chwilą jej powstania, zatem skutek rozporządzający nie następuje w chwili zawarcia umowy cesji. Powołując się na orzecznictwo wskazał również, że przelew wierzytelności przyszłej jest czynnością o skutku zobowiązująco-rozporządzającym, z tym że skutek rozporządzający następuje dopiero w chwili oznaczenia wierzytelności (art. 509 k.c.). Podkreślono, że czynności zobowiązująco-rozporządzające nie mogą być utożsamiane z czynnościami wyłącznie zobowiązującymi. Istota czynności zobowiązujących jest powstanie po jednej ze stron lub nałożenie na obie strony zobowiązania do spełnienia określonego świadczenia. Z kolei czynności rozporządzające są faktycznym działaniem, a więc mają na celu przeniesienie konkretnego prawa. Zdaniem pozwanego umowa przelewu wierzytelności określała wyłącznie zobowiązanie stron do przeniesienia wierzytelności przyszłych, jednakże na jej podstawie nie można stwierdzić, czy zobowiązanie to zostało faktycznie spełnione. Podkreślono, że to na stronie powodowej ciążył obowiązek udowodnienia, że na podstawie umowy zawartej pomiędzy pożyczkodawcą a wierzycielem wtórnym umowy przelewu wierzytelności powstało zobowiązanie, które faktycznie zostało spełnione, a tego strona powodowa nie wykazała. Podkreślono, że w aktach sprawy brak jest również aneksu do umowy przelewu wierzytelności, na podstawie którego miał nastąpić rzekomy przelew wierzytelności względem pozwanego. Ponadto zgodnie z par 3 umowy cesji „przejście na cesjonariusza praw z wierzytelności w których mowa w par. 2 umowy następuje z dniem i pod warunkiem zapłaty ceny nabycia zgodnie z par 5”, a tym samym warunkiem skutecznego przeniesienia wierzytelności była zapłata ceny, która nie została przedłożona. Wskazano również, że oświadczenie wierzyciela wtórnego z dnia 13 marca 2020 r. nie stanowi dostatecznego dowodu na potwierdzenie zapłaty ceny nabycia, jedynym wiarygodnym dowodem jest bankowe potwierdzenie transakcji. Podkreślono również, że w procesie o zapłatę należności, opartym na twierdzeniu o nabyciu wierzytelności wskutek przelewu, badanie sądu obejmuje zarówno istnienie, jak i treść stosunku zobowiązaniowego jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem. Pozwany podkreślił również, że wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia powinna być w dostateczny sposób oznaczona, zindywidualizowana. Pozwany wskazał, że wyciąg dołączony do umowy nie został nawet poświadczony przez występującego w sprawie pełnomocnika za zgodność z oryginałem, a więc trudno mu przyznać moc dowodową. Pozwany podkreślił, że powód – jako podmiot zajmujący się skupem wierzytelności powinien był zadbać aby dysponować dokumentami z których będzie jednoznacznie wynikało przeciwko komu oraz w jakiej wysokości nabywa wierzytelność.

Zdaniem pozwanego powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia.

Uzasadniając zarzut istnienia abuzywnych postanowień w umowie pożyczki pozwany wskazał, że występował w niniejszym postępowaniu w roli konsumenta, a zgodnie z przeważającym w orzecznictwie sądów powszechnych poglądem prowizja czy inna opłata dodatkowa nie są głównymi świadczeniami stron z tytułu umowy pożyczki. Zdaniem pozwanego wysokość pozaodsetkowych kosztów pożyczki była i jest niewspółmierna do świadczonej usługi.

Powód nie wykazał jakie czynności zostały podjęte przez pożyczkodawcę w związku z obciążeniem pozwanego obowiązkiem zapłaty opłaty za udzieleniem pożyczki czy opłaty prowizyjnej.

Ponadto pozwany podkreślił, że w umowie pożyczki pożyczkodawca wskazał, że na wniosek pożyczkobiorcy udziela mu pożyczki 7400 zł., a jest to twierdzenie nieprawdziwe, albowiem kwota pożyczonego kapitału wynosiła 4000 zł. Powyższe wskazane działanie pożyczkodawcy doprowadziło do bezprawnego obciążenia pozwanego obowiązkiem zapłaty odsetek, których wysokość została obliczona od kwoty 7400 zł.

W piśmie z dnia 24 maja 2023 r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko i nie zgodził się z argumentacją strony pozwanej. Wskazał m.in., że składa do akt sprawy oświadczenie wierzyciela pierwotnego o dokonaniu cesji praw z dnia 26 września 2018 r. na potwierdzenie faktu skutecznego nabycia przez (...) wierzycielności przysługującej wierzycielowi pierwotnemu od pozwanego. W oświadczeniu określono wierzycielność przysługującą wierzycielowi pierwotnemu od strony pozwanej przez podanie nr umowy pożyczki, z której wierzycielność wynika, daty zawarcia umowy pożyczki, imienia i nazwiska pozwanego oraz daty cesji wierzycielności, które zdaniem powoda w wystarczający sposób indywidualizują wskazaną wierzycielność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany W. M. jako konsument w dniu 24 września 2018 roku zawarł z (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. umowę pożyczki pieniężnej na kwotę 7400 zł. W umowie ustalono, że pierwsza transza wynosi 4.000 zł., a druga 3400 zł. Spłata pożyczki miała nastąpić w 24 ratach po 340,54 zł. płatnych w terminie do dnia 20 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od dnia 22 października.

bezsporne ponadto dowód: umowa k. 159-165 , potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej k. 108

Ww. umowa została wypowiedziana pozwanemu pismem z dnia 27 maja 2019 r. w związku z niewykonaniem przez pozwanego postanowień umowy. W ww. piśmie wierzyciel wskazał, że w związku z wypowiedzeniem umowy żąda od pozwanego zwrotu całkowitej kwoty zaległości, która na dzień 27 maja 2019 r. wynosi 1.025,44 zł. Spłata ww. kwoty powinna nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od daty otrzymania pisma tj 26 czerwca 2019 r. W przypadku braku wpłaty w terminie wypowiedzenie umowy stanie się skuteczne, a w konsekwencji kwota wymagana do spłaty wzrośnie do 6.110,42 zł.

dowód: pismo k. 47

Pozwany dokonał na poczet umowy wpłat w dniu 19 października 2018 r - 340,54 zł., 3 grudnia 2018 r. - 340,54 zł., 20 grudnia 2018 - 340,54 zł. , 8 lutego 2019 r. 350 zł., 11 marca 2019 r. 345 zł., 4 lipca 2019 350 zł., 16 lipca 2019 – 350 zł., 7 sierpnia 345 zł.

bezsporne

Sąd zważył co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie nie zasługiwało na uwzględnienie. Pozwany W. M., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zakwestionował m.in. legitymacje procesową czynną powoda.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 509 k.c. przelew wierzycielności oznacza przeniesienie wierzycielności oznaczonej co do tożsamości i dla skuteczności takiej transakcji konieczne jest precyzyjne oznaczenie przenoszonych wierzycielności. Oznacza to, że skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzycielności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że do cesji konkretnej wierzycielności doszło.

Twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych sprawy i zaoferowany przez powoda materiał dowodowy – w świetle powyższych wywodów – w niniejszej sprawie budził w ocenie Sądu wątpliwości.

Podstawą legitymacji powoda do dochodzenia w niniejszej sprawie roszczenia miała być wierzytelność nabyta od (...) Finanse sp. z o.o. we W. przez (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 11 września 2015 r. Zauważyć jednak należy, iż z przedłożonych przez powoda dowodów nie wynika, aby wierzytelność przysługująca przeciwko pozwanemu została skutecznie przeniesiona na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w ramach umowy cesji wierzytelności, na którą powołał się powód.

Zaznaczyć bowiem należy, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

W niniejszej sprawie brak jest zarówno umowy cesji z dnia 11 września 2015 r. jak i dokumentu z którego wynikałoby, że po ww. umowie pomiędzy stronami umowy cesji, która wobec zawarcia przez pozwanego umowy pożyczki dopiero w dniu 24 września 2018 r. nie mogła obejmować i nie obejmowała wierzytelności pozwanego, doszło do jakichkolwiek czynności. Podkreślić należy, że w dniu zawarcia umowy przelewu wierzytelności przedmiotowa umowa pożyczki jeszcze nie istniała. Zgodzić należy się z pozwanym, że wierzytelności z przedmiotowej umowy pożyczki na dzień zawarcia umowy cesji wierzytelności z dnia 11 września 2015 r. nie można traktować jako wierzytelności przyszłej, albowiem aby ta mogła być przedmiotem przelewu musi być w minimalnym stopniu skonkretyzowana, choćby poprzez określenie stron umowy i stosunku zobowiązaniowego, z którego wierzytelność przyszła może wynikać. W judykaturze ugruntowany jest pogląd, że – co do zasady – dopuszczalny jest przelew określonych wierzytelności przyszłych, a zatem wierzytelności, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie istnieją. Jednakże nie budzi wątpliwości kwestia, że zasady cesji wierzytelności przyszłych muszą jednak odpowiadać ogólnym regułom dotyczącym przelewu wierzytelności. W konsekwencji zasadnicze znaczenie ma odpowiednie oznaczenie przedmiotu przelewu. Odpowiednie oznaczenie wierzytelności przyszłej - przy założeniu, że może ona przejść na nabywcę dopiero z chwilą powstania - niewątpliwie wymaga określenia danych, pozwalających ustalić w chwili powstania konkretnej wierzytelności, że to właśnie ta wierzytelność objęta była wcześniej zawartą umową cesji. W niniejszej sprawie umowa cesji przelewu wierzytelności została zawarta 3 lata wcześniej aniżeli sama umowa pożyczki będąca źródłem zobowiązania pozwanego. Niewątpliwie w dacie zawarcia umowy cesji wierzytelność pozwanego nie tylko nie była w żaden sposób zindywidualizowana, ale także nie istniała, tym samym umowy tej nie można traktować w kategorii umów z art. 509 k.c. Skuteczność takiej umowy względem dłużnika, wymagała zawarcia odrębnej umowy o charakterze rozporządzającym. Do dnia wyrokowania strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu potwierdzającego jej zawarcie, ani nie zgłosiła żadnych twierdzeń faktycznych dotyczących zawarcia takiej umowy rozporządzającej. Podkreślić brak ww. dokumentów pozbawił Sąd możliwości oceny co do ich ważności czy skuteczności.

Powód nie przedłożył zarówno ani umowy cesji ani jakiegokolwiek innej umowy zawartej między stronami i nie wykazał w żaden sposób, że (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wcześniej nabył wierzytelność względem pozwanego od pierwotnego wierzyciela. Powód przedłożył jedynie kserokopie, która nie została poświadczona za zgodność z oryginałem przez działającego w sprawie pełnomocnika zawodowego, oświadczenia z dnia 26 września 2018 r. o dokonaniu cesji praw (k. 41, k. 95). W ocenie Sądu przedłożony przez powoda dowód nie stanowił dostatecznej podstawy do przyjęcia, że (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w drodze powołanej wyżej umowy cesji nabył wierzytelność dochodzoną pozwem, a co za tym idzie strona powodowa nie wykazała swojej legitymacji czynnej, jak również, że przysługuje jej wobec pozwanego dochodzone roszczenie.

Biorąc pod uwagę podniesiony przez pozwanego zarzut braku legitymacji czynnej, powód miał obowiązek tę okoliczność wykazać, czego nie czynił. Nie przedłożył żadnego dowodu z którego wynikałoby, że do skutecznego przelewu wiarytelności doszło. Przede wszystkim powód nie wykazał, że dochodzone pozwem roszczenie objęte było umową cesji. Powód miał obowiązek przedłożyć materiał dowodowy, z którego **jednoznacznie wynika**, że nabył ww. podmiot wiarytelność wobec pozwanego z jakiego tytułu i w jakiej wysokości.

W przedmiotowej sprawie powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wywodził swoje roszczenie od W. M. z umowy zawartej przez (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. z pozwanym.

Ponadto podkreślić należy, że zgodnie z art. 117 § 1 i 3 k.c. w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 roku - o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1104) z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu, przy czym po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy nowelizującej roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

W związku z powyższym nie budzi wątpliwości, że od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, tj. od dnia 9 lipca 2018 roku – Sąd z urzędu ma obowiązek zbadać, czy roszczenia kierowane przeciwko konsumentom nie uległy przedawnieniu, a w przypadku stwierdzenia, że przedawnienie roszczenia nastąpiło – Sąd jest zobowiązany oddalić powództwo.

Nie budzi wątpliwości, że powód dochodzi roszczenia przeciwko pozwanemu posiadającemu status konsumenta, a termin przedawnienia dla tego typu żądania, jako związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą pożyczkodawcy, wynosi 3 lata. Obecnie Sąd z urzędu zobowiązany jest zbadać, czy dochodzone roszczenie nie jest przedawnione. Biorąc pod uwagę termin spłaty zobowiązania wynikający z umowy z dnia 24 września 2018 r., należy przyjąć, że ewentualne zadłużenie z tego tytułu stało się wymagalne najpóźniej w dniu 21 września 2020. Podkreślić jednak należy, że pismem z dnia 27 maja 2019 r. roku, (k. 47) przedmiotowa umowa została wypowiedziana, i jak wynika z pisma w związku z wypowiedzeniem umowy pożyczki wierzyciel żądał od pozwanego zwrotu całkowitej kwoty zaległości, która na dzień 27 maja 2019 wynosiła 1.025,44 zł., to oznacza, że termin przedawnienia upłynął nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 roku. Wskazać należy, że powód nie przedłożył żadnych dowodów z których wynikało aby wypowiedzenie było nieskuteczne, a pozwany dokonał wpłat zgodnie z treścią pisma. Podkreślić należy, że strona powodowa nie wykazała i nie podnosiła aby bieg terminu przedawnienia został kiedykolwiek przerwany. Powyższej okoliczności nie zmienia fakt, że późniejszym pismem również wypowiedziano umowę pożyczki, albowiem skutek prawny wywołało już pierwsze pismo z dnia 27 maja 2019 .

W tych okolicznościach mając na uwadze fakt, że pozew został złożony w kwietniu 2023r., a roszczenie związane z umową pożyczki uległo przedawnieniu, również i z tej okoliczności przedmiotowe powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd orzekł w pkt. 2 wyroku. Na koszty należne stronie pozwanej od powoda złożyły się: 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa i 1800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego występującego w sprawie.